

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан фізичного факультету

Лазур В.Ю.

« 30 » черовня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДІЛОВА УКРАЇНСЬКА МОВА»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	104 Фізика та астрономія
Освітня програма	Фізика та астрономія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2022

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Ділова українська мова**» для здобувачів вищої освіти 104 Фізика та астрономія, освітньої програми «**Фізика та астрономія**».

Розробник: *Гоца Еріка Дюлівна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови

Протокол № 9 від 24 червня 2022 року

Завідувач кафедри української мови

 проф. Венжинович Н. Ф.

Схвалено науково-методичною комісією фізичного факультету

Протокол № *10* від «*30*» *червня* 2022 р.

Голова науково-методичної комісії доц. Карбованець М.І.

(С) Гоца Е.Д. 2022 р.

(С) ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –3	Нормативна	
Модулів – 1	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3	1	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____	Семестр	
Загальна кількість годин – 90	2	
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	6 год.	
	Практичні, семінарські	
	30 год.	
	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	54 год.	
	Вид контролю:	
	Залік	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни:

- формування комунікативної компетентності студентів;
- набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця;
- вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;
- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій.
- сформувати вміння і навички складання, написання та оформлення різної документації;
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з фізики та/або астрономії у професійній діяльності або у процесі подальшого навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів фізики та/або астрономії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	K02 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. K03 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. K06 Навички міжособистісної взаємодії. K12 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. K15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	K24 Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. K25 Здатність самостійно навчатися і опановувати нові знання з фізики, астрономії та суміжних галузей. K29 Здатність здобувати додаткові компетентності через вибіркові складові освітньої програми, самоосвіту, неформальну та інформальну освіту.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з освітньою програмою «Фізика та астрономія» передумовами для вивчення навчальної дисципліни «Ділова українська мова» є:

ОК 2 «Іноземна мова»;

ОК 4 «Історія та культура України».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Фізика та астрономія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання (ПРН)	Шифр ПРН
Мати базові навички самостійного навчання: вміти відшуковувати потрібну інформацію в друкованих та електронних джерелах, аналізувати, систематизувати, розуміти, тлумачити та використовувати її для вирішення наукових і прикладних завдань.	ПР 08
Вміти представляти одержані наукові результати, брати участь у дискусіях стосовно змісту і результатів власного наукового дослідження.	ПР 12
Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для усного і письмового професійного спілкування та презентації результатів власних досліджень.	ПР 18
Знати та розуміти необхідність збереження та примноження моральних, культурних та наукових цінностей і досягнень суспільства.	ПР 19
Знати і розуміти свої громадянські права і обов'язки, як члена вільного демократичного суспільства, мати навички їх реалізації, відстоювання та захисту.	ПР 20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Ділова українська мова»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Здобувач має отримати базові навички самостійного навчання: вміти відшуковувати потрібну інформацію в друкованих та електронних джерелах, аналізувати, систематизувати, розуміти, тлумачити та використовувати її для вирішення наукових і прикладних завдань.	ПР 08
Здобувач повинен вміти представляти одержані наукові результати, брати участь у дискусіях стосовно змісту і результатів власного наукового дослідження.	ПР 12
Здобувач має досконало володіти українською літературною мовою в усіх сферах (наукової, навчальної, професійної) діяльності.	ПР 18
Здобувач має демонструвати повагу до мовних традицій українського народу, розуміти консолідуючу роль літературної мови.	ПР 19
Здобувач повинен вміти відстоювати свої громадянські права і обов'язки як члена демократичного українського суспільства.	ПР 20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання

У процесі викладання нормативної навчальної дисципліни «Ділова українська мова» викладач використовує такі *групи методів навчання*:

1. Словесні (лекція, бесіда, обговорення).
2. Наочні (ілюстрація, демонстрація (з використанням фотоілюстрацій, таблиць та схем, електронних презентацій)).
3. Практичні (опитування на практичних заняттях; виконання тестових завдань; робота з підручником, першоджерелами; виконання індивідуальних завдань; контрольні роботи).

Методи контролю

Викладач використовує наступні групи методик контролю знань студентів, які вивчають навчальну дисципліну «Ділова українська мова»:

1. Методи усного контролю (монологічна відповідь студента на окреме питання теми практичного заняття в індивідуальній та фронтальній формах; запитально-відповідна бесіда під час пояснення проблемного питання на практичному занятті; залік у формі усної відповіді).
2. Письмовий контроль (виконання індивідуальної роботи; виконання вправ та завдань за підручником; модульна контрольна робота; дидактичні тестові завдання).
3. Методи практичного контролю (перевірка змістового наповнення електронної презентації).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	CP	50	100
2	2	2	2	2	2	2	20		
T 8	T 9	T10	T11	T12	T13	T 14			
2	2	2	4	2	2	2			

T1, T2 ... – теми практичних занять; CP – самостійна робота

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття (допуск, виконання та захист)	7	30
Презентація	1	5
Реферат	1	10
Складання документів	1	5
Модульна контрольна робота	1	50
Разом	11	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Ділова українська мова» проводиться один раз на семестр, згідно з розкладом модульних контролів визначених навчальною частиною в межах годин, які відведені на практичні заняття. До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які виконали усі види практичних завдань. До початку модульної контрольної роботи студенти мають мати поточні підсумкові бали за практичні заняття та самостійну роботу. Максимальна кількість балів одержаних під час контрольної роботи становить 50 балів.

Перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу не підвищуються.

Якщо студент набрав 60 і більше балів, то залік може бути виставлений за результатами поточного оцінювання та модульного контролю на момент оголошення результатів. У разі, якщо студент бажає поліпшити свою оцінку, він складає залік за всією програмою навчальної дисципліни. При цьому в підсумковій оцінці не враховуються накопичені бали.

Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульну контрольну роботу, або ж його модульна оцінка складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Залікова методика оцінювання. За результатами модульних контролів визначається підсумкова рейтингова оцінка. Залікова оцінка визначається в залежності від рейтингового балу, або балів за залік.

До складання заліку допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів і, яким зараховано всі види робіт за цей семестр.

Здобувач вищої освіти, підсумкова рейтингова оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладачів на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. Інакше здобувач не допускається до заліку і у нього виникає академічна заборгованість.

Залік з навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно пройшов усі модульні контролі та його влаштовує підсумкова модульна оцінка. Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, залік складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання заліку оцінка не може бути менша за підсумкову модульну оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів.

Залік проводиться в усній формі. На залік виносяться практичні завдання в обсязі навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання на заліку здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за залік вноситься у відомість обліку успішності.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Шкала ЄКТС	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мін.бал- макс.бал
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре		82-89
C			74-81
D			64-73
E	Задовільно		60-63
Fx	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F			0-34

Критерій оцінювання підсумкового контролю з дисципліни

«Зараховано» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії;

«Зараховано» (82-89 балів, В) заслуговує студент, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності;

«Зараховано» (74-81 бал, С) заслуговує студент, що виявив не цілком повне знання програмного матеріалу, не завжди успішно виконує передбачені програмою завдання, частково засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виявив не систематичний характер знань з дисциплін і не завжди здатний до їх самостійного доповнення і під час відповіді допускає деякі неточності;

«Зараховано» (64-73 бали, D) заслуговує студент, що виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється студентам, що допустили помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні залікових або екзаменаційних завдань, але які володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача;

«Зараховано» (60-63 балів, E) заслуговує студент, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється студентам, що допустили грубі помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні залікових або екзаменаційних завдань, але які частково володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача.

«Не зараховано» (35-59 балів, Fx) виставляється студенту, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

«Не зараховано» (0-34 балів, F) виставляється студенту коли протягом семестру він допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань. Такий студент зобов'язаний повторно вивчати дисципліну.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування.

Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Професійна мовнокомунікативна компетенція. Мовні норми. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Поняття «рідна мова».

Тема 2. Основи культури української мови.

Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Комунікативна професіограма фахівця. Словники у професійному мовленні. Типи словників. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації. Парадигма мовних формул.

Тема 3. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.

Функціональні стилї української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.

Змістовий модуль 2.

Професійна комунікація

Тема 4. Спілкування як інструмент професійної діяльності.

Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування. Поняття ділового спілкування.

Тема 5. Риторика і мистецтво презентації.

Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації. Мистецтво аргументації. Техніка і тактика аргументування. Мовні засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Види публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні і комунікативні принципи презентації. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати.

Тема 6. Культура усного фахового спілкування.

Особливості усного спілкування. Способи впливу на людей під час безпосереднього спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Стратегії поведінки під час ділової бесіди. Бесіда з роботодавцем. Етикет телефонної розмови.

Тема 7. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.

Класифікація документів. Національний стандарт України. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.

Тема 8. Документація з кадрово-контрактних питань.

Резюме. Характеристика. Рекомендаційний лист. Заява. Види заяв. Автобіографія. Особовий листок з обліку кадрів. Наказ щодо особового складу. Трудова книжка. Трудовий договір. Контракт. Трудова угода.

Тема 9. Довідково-інформаційні документи.

Прес-реліз. Повідомлення про захід. Звіт. Службова записка. Рапорт. Довідка. Протокол, витяг із протоколу.

Тема 10. Етикет службового листування.

Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлення. Різні типи листів.

Змістовий модуль 3.

Наукова комунікація як складова фахової діяльності

Тема 11. Українська термінологія в професійному спілкуванні.

Історія і сучасні проблеми української термінології. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії.

Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.

Тема 12. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.

Становлення і розвиток наукового стилю української мови. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект як важливі засоби організації розумової праці. Анотування і реферування наукових текстів. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань. Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці. Науковий етикет.

Тема 13. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.

Форми і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклади. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською мовою. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту. Помилки у змісті й будові висловлювань.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Ус ьог о	у тому числі				
лек ції		пр акт ич ні	лаб ора тор ні	інд иві дуа ль на ро бот а	само стій на рабо та	
2 семестр						
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування						
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування.	8	2	2			4
Тема 2. Основи культури української мови.	8	2	2			4
Тема 3. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.	6		2			4
Разом за змістовий модуль 1	22	4	6			12
Змістовий модуль 2. Професійна комунікація						
Тема 4. Спілкування як інструмент професійної діяльності	6		2			4
Тема 5. Риторика і мистецтво презентації.	6		2			4
Тема 6. Культура усного фахового спілкування	6		2			4
Тема 7. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	8	2	2			4
Тема 8. Документація з кадрово-контрактних питань	6		2			4
Тема 9. Довідково-інформаційні документи	6		2			4
Тема 10. Етикет службового листування	6		2			4
Разом за змістовий модуль 2	44	2	14			28
Змістовий модуль 3. Наукова комунікація як складова фахової діяльності						
Тема 11. Українська термінологія в професійному спілкуванні	6		2			4
Тема 12. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні	10		4			6
Тема 13. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.	6		2			4
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовий модуль 3	24		10			14
Усього годин	90	6	30			54

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Українська мова – мова нації, мова держави. Літературна мова. Мовні норми. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Поняття «рідна мова».	2
2	Комунікативні ознаки культури мови. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури. Стандартні етикетні ситуації. Парадигма мовних формул.	2
3	Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Усна та писемна форми офіційно-ділового стилю. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності. Найтиповіші наукові тексти.	2
4	Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування. Поняття ділового спілкування.	2
5	Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Види публічного мовлення. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати.	2
6	Культура усного фахового спілкування	2
7	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань	4
8	Довідково-інформаційні документи	2
9	Етикет службового листування	2
10	Історія і сучасні проблеми української термінології. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії. Термін та його ознаки. Способи творення термінів. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.	2
11	Становлення і розвиток наукового стилю української мови. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Анутовання і реферування наукових текстів. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці	4
12	Форми і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклади. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською мовою. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту. Помилки у змісті й будові висловлювань.	2
13	Контрольна робота	2
	Усього годин	30

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тенденції розвитку української мови на сучасному етапі.	4
2	Засоби забезпечення статусу престижності української мови. Історичний досвід.	4
3	Комунікативні ознаки культури української мови. Мовні норми.	2
4	Труднощі української словозміни та словопоєднання.	2
5	Соціопсихолінгвістичний аспект культури мови.	2
6	Гендерні аспекти спілкування.	4
7	Невербальні засоби спілкування.	4
8	Особливості нейролінгвістичного програмування.	2
9	Сучасні технології паблік рілейшен.	2
10	Мовні засоби переконання.	4
11	Мовленнєві, стилістичні, композиційні і комунікативні принципи презентації.	2
12	Дискусія, полеміка, диспут як різновид суперечки.	4
13	Особливості текстів кадрово-контрактних документів.	4
14	Термінологія обраного фаху.	4
15	Становлення і розвиток наукового стилю української мови.	2
16	Анотування і реферування наукових текстів.	2
17	Науковий етикет. Наукова дискусія та її правила.	4
18	Калькування елементів близькоспоріднених мов. Переклад термінів.	2
	Разом	54

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби

- мультимедійний проектор, інтерактивна дошка;
- пакети завдань для модульного та підсумкового контролю;
- система дистанційного навчання «Moodle»;
- офісні додатки, сервіс Google Meet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Методичне забезпечення

1. Ділова українська мова: практикум для студентів I курсу заочної форми навчання нефілологічних спеціальностей / Уклад. В.Ф.Баньої, О.В. Харківська. Ужгород: ФОП Сабов А.М., 2018.- 64 с.
2. Вегеш А. І. Українська мова (за професійним спрямуванням). Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування. Методичні розробки до практичних занять для студентів I курсу гуманітарного напрямку. Ужгород: Вид-во «ПП Бреза», 2013. -35 с.
3. Вегеш А. І. Українська мова (за професійним спрямуванням). Професійна комунікація. Методичні розробки до практичних занять для студентів II курсу гуманітарного напрямку. Ужгород: Вид-во «ПП Бреза», 2014. -44 с.
4. Вегеш А. І. Українська мова (за професійним спрямуванням). Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Методичні розробки до практичних занять для студентів II курсу гуманітарного напрямку. Ужгород: Вид-во «ПП Бреза», 2014. -35 с.
5. Вегеш А. І. Українська мова (за професійним спрямуванням). Методичні розробки до практичних занять для студентів I курсу медичного факультету (спеціальність «Сестринська справа»). Ужгород: Вид-во «ПП Бреза», 2015. -63 с.
6. Венжинович Н. Ділова українська мова: Навч.-метод. посібник для студентів економічного факультету. Ужгород: Закарпаття, 2001. 156 с.
7. Гоца Е. Д. Українська мова у професійному спілкуванні: Навч.-метод. Посібник для студентів I курсу факультету фізичного виховання і спорту. Ужгород: Гражда, 2008. -124 с.

Основна література

1. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова: Підруч. для вищ. та серед. навч. закладів. 9-те вид., випр. і доп. Харків: ФОП Співак Т. Київ, 2009.- 400с.
2. Шевчук С.В. Ділове мовлення: Модульний курс: Підручник. Київ: Арій, 2009.
3. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Підручник. Київ: Арій, 2009.
4. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. 2-ге вид., виправ. і доповн. Київ: Алерта, 2011. -696 с.
5. Шевчук С.В., Лобода Т.М. Практикум з української мови: Модульний курс: Навч. посіб. Київ: Алерта, 2009.
6. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. 2-ге вид., виправ. і доповн. Київ: Алерта, 2014. -696 с.

Допоміжна література

1. Зайцева І.В., Калита О.П., Скуратівська Г.В., Павлова А.К. Практикум з української мови за професійним спрямуванням для юристів. Київ: ЦУЛ, 2020. -396 с.
2. Козаченко Г.В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. 2-е вид., випр. Київ: ВСВ «Медицина», 2017.- 336 с.
3. Шевчук С.В., Виноградова Ю., Глушик С. , Дяк О. , Лобода Т. Український правопис: нова редакція. Київ, 2020. -118 с.
4. Шевчук С.В. Українська мова для державних службовців: курс для підготовки до атестації. Київ: Алерта, 2022. -528 с.
5. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник для підготовки до іспитів / уклад. І. Тетарчук, Т. Дяків. Київ, 2020. -186 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

<http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> «Словники України»: словозміна, синонімія, фразеологія
http://hohlopedia.org.ua/literaturne_slovovjyvannya/3/ Літературне слововживання
<http://www.lingvo.ua/uk/Translate/uk-uk/> Тлумачний словник сучасної української мови
<http://dict.linux.org.ua> – Проект англійсько-українського словника технічних термінів;
<http://dict.linux.org.ua/text/index.html> - Проект англо-українського словника технічних термінів;
<http://krytyka.kiev.ua> – Журнал «КРИТИКА» (інформація про новий український правопис, термінологічні та інші проблеми сучасної української мови);
<http://novatova.com.ua/index.html> – Українська мова в Інтернеті, консультації фахівців, інформація про українську мову тощо; <http://ulif.org.ua> – Український лінгвістичний портал;
<http://www.domivka.net/ftema13134.html> – Україномовний Інтернет;
<http://www.geocities.com/ukrexlibris/> – Україномовний сайт про сучасну українську мову;
<http://www.msu.kharkov.ua/tc/> – Галузевий термінологічний центр;
<http://www.univ.kiev.ua> – Офіційний сайт Київського національного університету імені Тараса Шевченка (інформація про розвиток сучасної української літературної мови на сайті лінгвістичного гуртка).